
Araştırma Makalesi / Research Article

Okulöncesi Öğretmenlerinin Eğitimde Temel Yedi İlke Hakkındaki Görüşleri

Mustafa UĞRAŞ^{*1}, Erol ÇİL¹

¹*Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Elazığ*

Özet

İyi bir eğitim için farklı bilim adamı ve çalışma grupları tarafından çeşitli kriterler geliştirilmektedir. Bu çalışmaların en önemlilerinden biri de Chickering ve Gamson tarafından geliştirilen 7 ilkedir. Bu yedi ilke şu şekildedir: öğrenci-fakülte etkileşiminin teşvik edilmesi, öğrenciler arası işbirliğinin sağlanması, aktif öğrenme yöntemlerinin teşvik edilmesi, zamanında geri bildirim sağlanması, görevleri zamanında yapmanın vurgulanması, üst düzey beklentilerin ifade edilmesi, değişik yeteneklere ve öğrenme stillerine saygı duyulması. Bu yedi ilke eğitimin her aşaması için geçerlidir. Yapılan bu çalışma ile Chickering ve Gamson' un bu 7 ilkesinin okulöncesi öğretmenlerince uygulamaları araştırılmış ve öğretmenlerin bu ilkelerin uygulanması ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Chickering ve Gamson tarafından geliştirilen ve Uğraş tarafından Türkçe' ye uyarlanan "iyi eğitim için yedi ilke" ölçeği kullanılmıştır. Anket verilerinin analizi SPSS paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmada ayrıca okulöncesi öğretmenleri ile mülakatlar da yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizinden bu 7 ilkenin her birinin öğretmenler tarafından farklı düzeylerde uygulandığı ve okulun bulunduğu yerleşim bölgelerine göre ilkelerin uygulanmasında herhangi bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, yedi ilke, iyi eğitim

The Views of Preschool Teachers on the Implementation of Seven Principles For Good Practice

Abstract

Several criterions have been developed by different scientist and working groups to enhance education. One of the most important study for this topic is seven principles that developed by Chickering and Gamson. The seven principles are; encouraging contacts between students and faculty, developing reciprocity and cooperation among students, using active learning techniques, giving prompt feedback, emphasizing time on task, communicating high expectations, and respecting diverse talents and ways of learning. The seven principles are effectively on the all milestone of the education. In this study, implementations of the ChickeringveGamson's seven principles by preschool teachers were investigated and also the views of preschool teachers on the implementation of these seven principles were examined. The survey entitled "seven principles for good education" that developed by Chickering and Gamson and adopted to Turkish by Ugras was used as datacollection tool. The SPSS package program was used to analyze of survey data. From the obtained data, it was clearly detected that these seven principles have been implemented different level by the preschool teachers and differences were not detected on the implementation of these principles related to location area of the schools.

Keywords: Preschool education, seven principles, good practice

*Sorumlu Yazar: ugras_m@hotmail.com

1. Giriş

Eğitim ve öğretim son yıllarda büyük değişikliğe uğramıştır. Değerlendirme, hesaplanabilirlik ve benzeri konularda ortaya çıkan yeni bakış açıları, eğitim kurumlarının öğretim süreçlerini tekrar gözden geçirmesine neden olmuştur.

Eğitim kurumları ve yöneticiler öğretimin tek beden olmayacağını kabul etmeye başlamışlardır. Öğretim odaklıdan ziyade öğrenme odaklı eğitim felsefesi ön plana çıkmaya başlamıştır.

Yalnızca ders işleyen öğretmen modeli nesli tükenmek üzeredir. Bir öğretim kurumunun amacı öğrencisine bilgiyi altın tepside sunmak değil, bilgiyi keşfetmesini sağlayacak ortamlar sağlamaktır. Chickering ve Gamson 1987 yılında “yükseköğretim kurumlarında iyi bir eğitim için 7 prensip” isimli eserlerini geliştirirken bu görüşü benimsemişlerdir [1]. Chickering ve Gamson, uzun süren araştırmalarında konu ile ilgili birçok uzman ile görüşmeler yapmış ve nihayetinde “yükseköğretim kurumlarında iyi bir eğitim için 7 prensip” isimli eserlerini Mart 1987’de AAHE Bulletin’de (American Association for Higher Education Bulletin)’de yayımlayarak yükseköğretimde belirli standartlar oluşturmayı ve yüz yüze öğretimde kaliteyi arttırmayı amaçlamışlardır [1,2]. Chickering ve Gamson’un önerdiği bu yedi ilke şu şekildedir:

1. Öğrenci-fakülte etkileşiminin teşvik edilmesi
2. Öğrenciler arası işbirliğinin sağlanması
3. Aktif Öğrenme yöntemlerinin kullanılması
4. Zamanında geri bildirim sağlanması
5. Görevleri zamanında yapmanın vurgulanması
6. Üst düzey beklentilerin ifade edilmesi
7. Değişik yeteneklere ve öğrenme stillerine saygı duyulması

Chickering ve Gamson’un yapmış olduğu çalışma yoğun ilgi görmesinden sonra, bu 7 ilke ile ilgili bir anket (bir araç) geliştirme ihtiyacı doğmuştur. Chickering ve Gamson 1989 yılında bu yedi ilkenin her birinin dikkatli bir şekilde irdelenebilmesi ve uygulanabilirliğinin incelenebilmesi amacıyla “İyi Eğitim için 7 prensip: Fakülte Envanteri” isimli bir araç geliştirmişlerdir [3]. Bu yedi ilke aşağıda kısaca açıklanmıştır.

1.1. Fakülte-Öğrenci Etkileşiminin Teşvik Edilmesi

Öğrenciler, okuldaki zamanlarının büyük bir kısmını sınıf içerisinde öğretmenleri ve diğer öğrenci arkadaşları ile geçirmektedirler. Bu zaman diliminin doyurucu ve eğlenceli bir şekilde geçmesi, öğrencilerin sınıfına ve okuluna karşı daha olumlu tutum geliştirmesine katkı sağlamaktadır. Ryan (1993), öğrencilerin okul ortamında eğlenerek veya sıkılarak ve hatta stres yaşayarak zaman geçirmelerinin, bir üst eğitim kademesine devam edip etmeme kararları üzerinde belirleyici olduğunu ileri sürmektedir [3].

1.2. Öğrenciler Arası İşbirliğinin Sağlanması

Öğrenmede, çocuğun veya öğrencinin akranlarıyla yaptığı işbirliğinin büyük önemi vardır. İşbirlikli öğrenme ile alakalı farklı tanımlamalara ulaşmak mümkündür. Johnson, Johnson ve Holubec (1993) işbirlikli öğrenmeyi, çeşitli özellikler bakımından kendilerinden farklı olan öğrencilerle oluşturulmuş 3-4 kişilik gruplarda ortak bir amaç doğrultusunda çalıştıkları öğrenme ortamı olarak tanımlanmaktadır [4]. Davidson ve Kroll (1991) ise, bir konuyu öğrenmek için küçük gruplar halinde çalışan öğrencilerin birbirleriyle yardımlaştığı ve öğrenciler arasındaki iletişimin çeşitli dış dinamiklerle desteklendiği öğrenme yöntemi olarak tanımlamıştır [5]. Smith işbirlikli öğrenmeyi,

öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerini maksimum düzeye çıkaracak şekilde küçük gruplar halinde birlikte çalışmalarını sağlayan öğretimsel bir yol olarak tanımlamıştır [6].

Öğrenme, çocuğun diğer insanlarla kurduğu ilişkiler ve akranlarıyla yaptığı işbirliği sonucunda oluşur [7]. Anlamli öğrenmenin gerçekleşmesi için ise bireylerin sosyal etkinlikler içinde yer alması gerekir. Çünkü anlamın yapılandırılması, sosyal bağlamda bireylerin bilgiyi birbirleriyle paylaşmalarıyla gerçekleşir. Birey, oluşturduğu anlamı paylaşarak diğer bireylerin fikirlerini etkiler ve onların fikirlerinden etkilenir [8].

1.3. Aktif Öğrenme Yöntemlerinin Kullanılması

Silberman (1996), aktif öğrenmeye net bir tanım vermekten kaçınarak, öğrenmeyi, beynin işlevsel süreçlerini ele alarak irdeler [9]. Ona göre sadece bir şeyleri duymak ve görmek öğrenme için yeterli sebepler değildir. Bunların öğrenme üzerindeki etkileri yansımaz. Ancak bunlar öğrenme için yeterli şartları sağlamazlar. Bunun bir adım ötesinde, zihni bir bilgisayara benzeterek, bireyin kendisine öğretilmesi düşünülen bilgilere hazır olması gerektiğini savunur. Bunun için konunun ilgi çekici olması oldukça önemlidir. Pasif öğrenmede öğrenen hiçbir risk almadığı için rahat ve huzurludur. Ancak bu noktada öğrenmenin gerçekleşmesi oldukça güçtür. Aktif öğrenmede ise karşılıklı olarak öğrenen ve öğretmenin bir risk alması söz konusu olup, bu şartlar sağlandığında öğrenmeden bahsedilebilir.

1.4. Zamanında Geribildirim Sağlanması

Geribildirim, bir sistem parametresinin gerçek düzeyi ile referans düzeyi arasındaki boşluğu gidermek için kullanılan bilgidir [10]. Bu, eğitimde öğrencinin belli bir amaca ulaşmak için referans alınan bir standartı(amaç, hedef ya da referans düzeyi) bilmesi, belirlenen bu standart ile mevcut düzeyini karşılaştırması ve aradaki boşluğun doldurulmasına olanak sağlayacak bir faaliyet içine girmesi anlamına gelmektedir.

Öğrenme, öğrenen ve çevresi arasındaki karşılıklı etkileşim sürecidir ve geribildirim olmadan bu etkileşimin gerçekleşmesi olanaksızdır. Bu nedenle geribildirim yapısı öğrenme-öğretme kuramlarının en önemli ögesi olarak ortaya çıkmaktadır [11].

Öğrencilerin derslerden istenildiği gibi verim alabilmeleri için, onlara uygun geri dönütler verilmelidir. Bir derse başlarken öğrencilerin o konuyla ilgili var olan bilgilerinin belirlenmesi gerekmektedir [1]. Öğrencilerin öğrenmeleri açısından derslerde konu ile ilgili görüşleri alınmalı ve bu alınan görüşler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Chickering ve Gamson (1987), üniversite eğitimi süresince üzerinde durulması gerekli olarak belirttiği; ders sonunda öğrencilerin ne öğrendiği, neyi öğrenmesi gerektiği ve kendilerini nasıl değerlendirdiği hususu aslında tüm eğitim öğretim kademelerinde okuyan öğrenciler için önem arz etmektedir. Chickering ve Ehrmann (1996)'a göre öğrenciler ders veya dönem başında mevcut bilgilerinin belirlenmesi gereksinimini, derslerde bildiklerini ispatlama ve yapmış oldukları çalışmaların karşılığını görme ihtiyacı duyar [12]. Derslerin verimliliğinin artması için öğrencilerin ne öğrendikleri ne tür eksiklerinin olduğu ve kendilerini nasıl değerlendireceklerine ilişkin uygun dönütler alması gerekmektedir [13]. Tabi bahsedilen bu geri dönütler ile derslerin verimliliğinin ve öğrenci başarısının artırılması birkaç dersle mümkün olacak bir olay değildir [14].

1.5. Görevleri Zamanında Yapmanın Vurgulanması

İnsan yaşantısı çok yönlü ve çok çeşitli eylemlerle doludur. Eylemin değeri de çoğu kez zamanla ölçülür. İşlerin zamanında başlaması, bitmesi, işe zamanında gelme ve gitme, söz verme, insan ve

diğer varlıkların gelişimi hep zamanla değerlendirilir. Zaman ne başka bir şeyle değiştirilir, ne durdurulabilir, ne de geriye doğru işletilebilir. Zamanı iyi düzenleyemeyen bir insan kaçınılmaz olarak stres altındadır. Zamansızlıktan şikâyet edenler, büyük çoğunlukla zamanlarını nasıl kullanacaklarını bilmeyenlerdir. Zamanı kontrol edememek hayatı kontrol edememektir [15].

Zamanın verimli kullanılması öğrenci açısından öğrenme ve öğretmenler açısından öğretimde başarıyı getirir. Bir okul açısından düşünüldüğünde başarının tanımını bütün elemanlarının zamanı etkili ve verimli kullanmasıdır. Öğrenciler, okul yönetimi, öğretmenler ve diğer çalışanların zamanı etkili kullanması o okulda başarının temelinde yatan en önemli etkenlerden biridir [1].

1.6. Üst Düzey Beklentilerin İfade Edilmesi

Hedef belirlemek iş ve uğraşlarımızda ne istediğimizi, nereye ulaşmak istediğimizi belirlemektedir. Hedef belirleme, çalışmalarımızın gerekçesini oluşturur. Yapılan çalışmaların belirlenmiş bir hedefe yönelik olması dikkati yoğunlaştırmayı sağlar, güdülenmeyi artırır. Hedefler çalışmaların etkililiğini belirlemede ölçüt oluşturur. Hedef belirlemek bireyin çalışmalarında ne yapacağını ve niçin yapacağını bilmesi çalışmalarında sorumluluk almasını, planlamalar yapmasını gerektirir.

Öğrencilerin neden ve nasıl çalışacaklarını bilmeleri öğrenmek istediklerini kolayca öğrenmelerini sağlayacaktır. Öğrenciler kendilerine uygun gerçekçi hedefler belirleyip, hedefe odaklanarak üst düzey motivasyonları ile başarıya ulaşacaklardır. Öğrenme motivasyonu, öğrenen bireyin, öğrenme etkinliklerini anlamlı ve değerli bulması, bunlardan fayda sağlaması olarak tanımlanmaktadır. Özünde güdülenmiş bir öğrenci yaptığı işi kendisi için, sağladığı zevkten dolayı, öğrenme olanakları veya uyandırdığı başarı hissi için yapar. Özünde güdülenmemiş bir öğrenci ise ödül sağlamak ya da aktivitenin dışındaki bir cezadan kaçınmak amacıyla veya not, etiket ve öğretmenin onayını hedefleyerek yapar [16]. Öğrencilerin sahip olduğu bu beklentiler başarılarını olumsuz yönde etkilemektedir. Çünkü yüksek beklentilere sahip olmak her birey için çok önemlidir. Sahip olunan bu beklentilere ulaşmak için iyi bir motivasyona ihtiyaç vardır. İsteksiz ve kötü yapılan çalışmalarla bu beklentileri gerçekleştirmek ve başarıya ulaşmak mümkün değildir. Öğrencilere gelecekte öğretmen olacaklarını söylemek ve bunun için kendilerini bir öğretmen yerine koymalarını sağlamak ve onlardan bu şekilde davranmalarını beklemek öğrencilerin bu beklentiye cevap vermeleri için performanslarında ekstra bir çaba harcamalarına ve daha çok çalışmalarına sebep olacaktır [1].

1.7. Değişik Yeteneklere ve Öğrenme Stillere Saygı Duyulması

Geleneksel eğitim sistemlerinde belirli yaşlardaki bireyler aynı eğitim kademesinde birlikte eğitilmektedirler. Bireyler aynı grupta olsalar bile, her birey farklı özelliklere sahip olması nedeniyle bilginin öğrenilmesi de farklılık arz edecektir. Bir sınıfa girildiğinde, karşımızda farklı özelliklere ve öğrenme kabiliyetlerine sahip öğrenciler bulunmaktadır. Bu farklı özelliklere sahip öğrenci topluluğunun tek bir öğretim yöntemiyle başarıya ulaşması mümkün değildir [1]. Bireylerdeki farklılıklar onların öğrenmelerini sağlayacak yaşantıların, materyal ve öğretim ortamlarının da farklı olması gerektiği izlenimini vermektedir. Öğrencilerdeki farklılıkların eğitim öğretim sürecinde kendisini göstermesi beklenen bir durumdur ve çoğu zaman öğretim sürecinde öğretmenler için farklılıklara karşı esnek davranabilmek büyük bir problemdir. Bu problem çoğu zaman öğrencilerin derse olan katılımlarını engellemekte büyük ölçüde öğrencilerin edilgin durumda kalmalarına neden olmaktadır.

Sınıf içerisinde bireysel özellikleri farklı olan öğrenci varlığının bilinmesiyle birlikte öğretmenlerin öğrencilerini yakından tanıyarak onların hangi güdülerinin etkisi altında hareket ettiklerini saptanması, öğrencilerin akademik ve psikolojik olarak iyi ve başarılı olmasını sağlayacaktır. Bu nedenle fizyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılama çabasında olan öğrenciler

için uygun eğitim ortamları düzenlenmesi ve öğrencilere gerekli rehberliğin yapılması, onların güdülenmeleri üzerinde oldukça etkili olabilmektedir [16]. Ayrıca öğretmenler, her öğrencinin farklı yoğunlukta gereksinimleri olabileceğini dikkate alarak, kişisel farklılıklara ve davranış farklılıklarına duyarlı olmalıdırlar [17].

Chickering ve Gamson'un geliştirdiği yedi ilke eğitiminin her kademesi için önem arz etmektedir. Literatürde genellikle yükseköğretim kurumlarında bu konuyla alakalı çalışmalar yapılmıştır [18, 19,20,14, 21]. Uğraş (2014) ise yedi ilkenin ortaokul kademesinde uygunluğu için çalışma yapmıştır [22]. Bu çalışmada okulöncesi öğretmenlerinin Chickering ve Gamson tarafından geliştirilen eğitim için temel yedi ilke hakkındaki görüşleri araştırılmıştır.

Literatürde bu prensiplerin okul öncesi öğretmenlerince uygulanması üzerine herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu nedenle okul öncesi öğretmenleri ile yapılan bu çalışmanın literatüre önemli katkılar sağlayacağı aşikârdır. Yapılan bu çalışma ile Chickering ve Gamson' un bu 7 ilkesinin okulöncesi öğretmenlerince uygulamaları araştırılmış ve öğretmenlerin bu ilkelerin uygulanması ile ilgili görüşleri incelenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Yapılan çalışmada Chickering ve Gamson'un 7 ilkesinin okulöncesi öğretmenlerince uygulamaları araştırılmıştır. Bu amaçla aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır.

1. Okulöncesi öğretmenlerinin Chickering ve Gamson' un önerdiği iyi bir eğitim için yedi ilkeyi uygulama düzeyi nedir?

2. Okulöncesi öğretmenlerinin Chickering ve Gamson'un önerdiği iyi bir eğitim için yedi ilkeyi uygulamalarında, öğretmenlerin görev yaptığı bölgeye göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. Materyal ve Metot

Bu araştırmada nicel ve nitel araştırma tekniklerinin bir arada yer aldığı karma yöntem araştırması kullanılmıştır [23]. Karma yöntemler, özellikle sosyal problemler ve bu problemlerin değerlendirilmesi ile ilgili araştırmalarda etkin bir şekilde kullanılmaktadır [24].

Çalışma Grubu

Çalışmanın örneklemini Elazığ İlinde görev yapan okulöncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmaya, Elazığ il merkezindeki, ilçelerdeki ve kırsal bölgelerdeki okullarda görev yapan 87 okulöncesi öğretmeni katılmıştır.

Araştırma Grubunun Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan okulöncesi öğretmenlerinin 43'ü (%49,43) merkezde, 26'sı (%29,89) ilçelerde ve 18'i de (%20,68) kırsal bölgede bulunan okullarda görev yapmaktadırlar. Araştırmaya katılan, 23 okul öncesi öğretmenin (% 26,44) 1-5 yıl arasında, 37 öğretmenin (%42,53) 6-10 yıl arası, 15 öğretmenin (%17,24) 11-15 yıl arası ve 12 öğretmenin (%13,79) 16-21 yıl arası mesleki deneyime sahip oldukları tespit edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Chickering ve Gamson (1989) tarafından geliştirilen “İyi bir eğitim için yedi ilke Ölçeği” Uğraş (2014) tarafından Türkçe’ye uyarlanmıştır. Toplam 66 maddeden oluşan ölçeğin güvenirliği 0,88 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmaya katılan okulöncesi öğretmen adaylarının eğitimde temel yedi ilke hakkındaki görüşlerini betimleyebilmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA), frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır.

3. Bulgular

Okulöncesi öğretmen adaylarının eğitim için temel yedi ilke ölçeğinden elde edilen verilerin betimsel istatistik değerleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. İyi Bir Eğitim İçin Yedi İlke Görüş Ölçeğine Ait Betimsel Değerler

İlkeler	N	Ortalama	S.s
Öğrenci-okul etkileşimi	89	3,87	4,75
Öğrenciler arası işbirliği	89	3,98	3,97
Aktif öğrenme	89	4,23	2,56
Anlık geribildirimler	89	3,87	3,78
Görevleri zamanında yapma	89	3,78	7,43
Üst Düzey Ulaşılabilir Beklentilere Cevap Verme	89	1,89	3,21
Farklı Yetenek Ve Öğrenme Stillerine Karşı Toleranslı Olma	89	3,67	3,54

Tablo 1 incelendiğinde, okulöncesi öğretmenlerinin eğitimde yedi ilkenin uygulanmasına yönelik her ilke için görüşleri belirtilmiştir. Genel anlamda yedi ilkenin uygulanması ile ilgili olumlu bir görüş belirtmişlerdir. Görevleri zamanında yapma ($\bar{x}=3,78$) ve farklı yetenek ve öğrenme stillerine karşı toleranslı olma ilkelerine ($\bar{x}=3,67$) vermiş oldukları cevaplara göre olumlu görüş belirtmişlerdir. Üst düzey ulaşılabilir beklentilere cevap verme ilkesi ($\bar{x}=1,89$) ile ilgili olumsuz görüş belirtmişlerdir.

Öğrenci-okul etkileşimi ($\bar{x}=3,87$) isimli birinci ilkeye öğretmenlerin vermiş oldukları cevapların ortalamasının 3,87 olduğu belirlenmiştir. Bu orana göre öğretmenler öğrenci-okul etkileşimi hakkında olumlu bir görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Okulöncesi öğretmenler ile öğrenci-okul isimli ilke için yapılan mülakatlarda öğretmenlerin verdikleri bazı cevaplar aşağıda verilmiştir.

"... Bu ilke okulöncesi öğrenciler için oldukça önemli olduğunu düşünüyorum. Çünkü bu öğrencilerin yaş itibarıyla çok küçük olmaları, ailelerinden ilk olarak ayrı kalmaları onların okul sürecini zor kılmaktadır. Bu neden ile okul-öğrenci etkileşiminin iyi olması öğrencilerin okula karşı ısınmalarını sağlayacaktır.

"... Genelde karşılaşmış olduğumuz sorunlar ile ilgili bir durum. Çocuklar özellikle okulun ilk günlerinde okulda onları tutabilmek çok zor oluyor. Anne ve babalarından ayrılmaları zor oluyor.

Ama genelde biraz ilgi gösterince ve arkadaşlarıyla iyi anlaşınca bu sorun ortadan kalkıyor. Ama öğrenci öğretmenini ya da arkadaşlarını sevmeyince okul süreci gerçekten çok zor oluyor..."

"... İlk atandığım yer biraz kırsal bir bölgeydi öğrenci sayısı da azdı. Orada öğrenciler genelde köydeki arkadaşları oldukları için sıkıntı yaşamıyordum. Ama şimdi sınıf mevcudunun çok olması öğrenciler ile bire bir ilgilenmemi zorlaştırıyor. Ama bütün çocuklar ile ilgilenmek için özel çaba gösteriyorum. Dönem başında yaşanan sorunların büyük bir kısmını giderdik şimdi öğrencilerimin çoğunun okulu sevdiğini görüyorum. Bu da beni mutlu ediyor..."

Öğrenciler arası işbirliği ($\bar{x} = 3,98$) isimli ikinci ilkeye okulöncesi öğretmenlerinin vermiş oldukları cevapların ortalamasının 3,98 olduğu tespit edilmiştir. Bu orana göre öğretmenler öğrenciler arası işbirliği ilkesi hakkında olumlu bir görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Okulöncesi öğretmenler ile öğrenciler arası işbirliği ilkesi için yapılan mülakatlarda öğretmenlerin verdikleri bazı cevaplar aşağıda verilmiştir.

"... Okulöncesi dönemdeki öğrenciler, her ne kadar yaş itibariyle oldukça küçük olsalar bile ortak bir çalışmaya alışmaları için oldukça önemli olduğunu düşünüyorum. Sınıf içinde zaman zaman gözlemler yapıyorum. Bazı öğrenciler bireysel çalışmalarda çok iyiler, ama grup olarak yapılan etkinliklerde girişken olmamaları nedeniyle çok arka planda kaldıklarını fark ediyorum. Bu tür öğrenciler üzerinde özellikle durup kendilerine güven duygularının gelişmesi için çabalıyorum. Bu ilke özellikle çocukların diğer eğitim öğretim dönemlerinde çok önemli olduğu için bizler mümkün olduğunca geliştirmek istiyoruz..."

"...Okulöncesi dönemde grup çalışmaları yaparken zaman zaman sorunlar yaşayabiliyoruz. Genelde etkinlikler yapılırken bir süre sonra dikkatleri dağılıp oyun oynamaya başlıyorlar. Ama ilk etaptaki durumları ile şimdiki durumları arasında gözle görülür bir farklılık gözlemliyorum. Çocuklar grup halinde çalışmayı ve grup halinde davranmayı kavradılar..."

Aktif öğrenme ($\bar{x} = 4,23$) isimli üçüncü ilkeye okulöncesi öğretmenlerinin vermiş oldukları cevapların ortalamasının 4,23 olduğu tespit edilmiştir. Bu orana göre öğretmenler aktif öğrenme ilkesi hakkında çok olumlu bir görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Okulöncesi öğretmenler ile aktif öğrenme ilkesi için yapılan mülakatlarda öğretmenlerin verdikleri bazı cevaplar aşağıda verilmiştir.

"...Öğrencilerden sınıf içinde uymaları gereken kuralları defalarca söylüyorum, ama genelde anlamıyorlar ya da anlasalar bile yapmıyorlar. Böyle durumlarda sınıftan bir öğrenciye yapılması istenilen şeylerin nasıl yapılacağını göstermesi istiyorum ve sınıfın o zaman beni daha iyi anladığını hissediyorum. Ayrıca çocukların yapığı davranışları sınıfta pekiştirince daha çabuk davranış haline dönüştürdüklerini görüyorum..."

"... Öğrenciler ile genelde yapılacak etkinlikleri birlikte yaparız, birlikte oyun oynar, birlikte koşar birlikte resim yaparız bu nedenle öğrenciler süreç içinde sürekli aktifler. O yaş gurubu öğrencilerini yalnız başlarına bir şeyleri yapmaları için bırakmak mümkün değil ..."

"... Genelde kitaplardaki resimlerde gördükleri olayları anlatmalarını, onların nasıl olduklarını tarif etmelerini ister, öğrencilerin kafasında oluşan hayallerini kendilerinin ifade etmelerine olanak vererek kendilerine güvenlerinin artmalarını sağlarım..."

"... Bu ilke bizim için olmazsa olmazlardan. Çünkü yaş itibariyle çocuklar öğrenmeye çok müsait fakat dikkatleri de dağılmaya çok müsait. Bu nedenle çocuklar etkinliklerde aktif olarak bulunmaları gerekiyor ve böylece bir nevi yaşıyorlar da..."

Anlık geribildirim ($\bar{x} = 3,87$) isimli dördüncü ilkeye okulöncesi öğretmenlerinin vermiş oldukları cevapların ortalamasının 3,87 olduğu tespit edilmiştir. Bu orana göre anlık geribildirim ilkesi hakkında olumlu bir görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Okulöncesi öğretmenler ile anlık geribildirim ilkesi için yapılan mülakatlarda öğretmenlerin verdikleri bazı cevaplar aşağıda verilmiştir.

"... Öğrenciler için geri dönüşler çok önemli olduğunu hissediyorum. Çünkü yapar yapmaz öğretmenim diye bağırsıp yanıma geliyorlar. Genelde onları öperek teşekkür ediyorum..."

"... Haftanın en güzel resmini panomuza asıyorum. Öğrenciler en güzelini yapmak için birbirleriyle yarışıyorlar. En güzel olanı hemen ilan edip resmini asınca dünyalar onların oluyor sanki..."

Görevleri zamanında yapma ($\bar{x} = 3,78$) isimli beşinci ilkeye okulöncesi öğretmenlerinin vermiş oldukları cevapların ortalamasının 3,78 olduğu tespit edilmiştir. Bu orana göre görevleri zamanında yapma ilkesi hakkında olumlu bir görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Okulöncesi öğretmenler ile görevleri zamanında yapma ilkesi için yapılan mülakatlarda öğretmenlerin verdikleri bazı cevaplar aşağıda verilmiştir.

"... Ders sürecinde yapılan etkinliklerde düzeni sağlamak için zamanlamaya dikkat ediyorum. Yoksa öğrenciler etkinlikten ziyade birbirleriyle ilgileniyorlar..."

"... Etkinliklerin niteliğine göre farklı bitirme süreleri veriyorum ve bu süre içinde yapılması gerektiğini belirtiyorum. Etkinlikleri zamanında biten öğrencilerime gülen sticker hediye ederken bitirmeyenlere ağlayan stickerlerden veriyorum. Bu onlar üzerinde etkili oluyor ve beni üzmemek için daha da bir gayretli oluyorlar..."

Üst düzey beklentilerin ifade edilmesi ($\bar{x} = 1,89$) isimli altıncı ilkeye okulöncesi öğretmenlerinin vermiş oldukları cevapların ortalamasının 1,89 olduğu tespit edilmiştir. Bu orana göre üst düzey beklentilerin ifade edilmesi ilkesi hakkında olumsuz bir görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Okulöncesi öğretmenler ile üst düzey beklentilerin cevap verilmesi ilkesi için yapılan mülakatlarda öğretmenlerin verdikleri bazı cevaplar aşağıda verilmiştir.

"...Açıkçası mesleki olarak çocukları pek yönlendirmiyorum. Bunun için erken olduğunu düşünüyorum..."

"...Çalıştığım yerdeki öğrenci profili mesleki anlamdaki konuşmaları yapmama mani oluyor. Çünkü burada önceliklerim başka. Öncelikle çocuklara kişisel temizlik ve bakım becerilerini kazandırıp, davranış eğitimi vermek gerekiyor..."

"...Ara ara konuşuyorum genelde doktor, öğretmen, polis ve asker olmak istediklerini ifade ediyorlar. Sebeplerini sorduğumda ise genelde çevrelerinde bu görevleri yapan kişiler olduğunu görüyorum. Bazen de televizyonda izledikleri programlardan etkilendiklerini fark ediyorum..."

"... Çocukların ilgilerine göre neler olmak istediklerini tahmin edebiliyorum. Mesela tiyatro çalışmalarımızda polis ya da asker olmak isteyen çok erkek öğrencilerimiz oluyor, konuşunca büyüyünce de asker veya polis olmak istediklerini söylüyorlar. Ama ben genelde mesleki anlamda yönlendirmelerde bulunmuyorum.

"... Etkinliklere başlarken etkinliğin nasıl yapılacağını ve bu etkinliği yaparak ne öğrenmeyi hedeflediğimizi çocukların anlayacağı bir şekilde anlatıyorum. Çocukların bir etkinliği neden yaptığımızı bilince daha istekli olduklarını gördüm..."

"... Özellikle kişisel bakımla ilgili konularda yapmamız gereken şeyleri anlatırken, yapmadığımız takdirde yaşayacağımız sağlık problemlerinden bahsediyorum. Öğrenciler bunları duyunca kişisel bakımlarına daha dikkat ediyorlar..."

"...Öğrencilerime yapamayacağı veya çok zorlanacakları etkinlikler vermemeye çalışıyorum. Çünkü zorlandıkları zaman hemen hevesleri kırılıyor ve etkinliği yapmak istemiyorlar. Üstelik bu diğer etkinliklere karşı önyargı oluşmasına da neden olabiliyor. Bu nedenle öğrencilerimin seviyelerine uygun etkinlikler seçerek kendilerine güvenlerini artırmaya çalışıyorum. Öğrenciler verilen işleri yerine getirdiklerinde bir dahaki görev için daha hevesli oluyorlar..."

"...Öğrencilerimin başardıkları her etkinlik için sözle ya da hediyelerle yüreklendiriyorum. Böylece yapacakları işlere daha motive olduklarını görüyorum..."

Farklı yetenek ve öğrenme stillerine karşı toleranslı olma ($\bar{x} = 3,67$) isimli yedinci ilkeye okulöncesi öğretmenlerinin vermiş oldukları cevapların ortalamasının 3,67 olduğu tespit edilmiştir. Bu orana göre değişik yeteneklere ve öğrenme stillerine saygı duyma isimli ilke hakkında olumlu bir

görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Okulöncesi öğretmenler ile değişik yeteneklere ve öğrenme stillerine saygı duyma isimli ilke hakkında yapılan mülakatlarda öğretmenlerin verdikleri bazı cevaplar aşağıda verilmiştir.

"... Çalıştığım okula çocuklar genelde başarılılar, bu nedenle etkinlikler yaparken hemen hemen hepsi aynı seviyede yapıyorlar. Ama eski okulumdaki öğrencilerin aile faktörlerini de göz önüne alınca çocuklar çok farklı özelliklere sahiplerdi. Mevcudunda az olması bana kolaylık sağlıyordu ve hemen hemen hepsiyle bire bir ilgileniyordum..."

"... Öğrencilerim arasında diğer öğrencilere göre biraz daha geri olan öğrencilerim var. Diğerlerinin anlamaları ve uygulamaları iyi iken bir kaç tanesi onlara göre geri. Bende genelde etkinlik sürecinde onlarla biraz daha fazla ilgilenip arayı kapatmak yönünde çaba gösteriyorum..."

"... Sınıfımdaki öğrenciler genelde farklı farklı yeteneklere sahip öğrencilerden oluşmakta. Zihnimde hepsi için eğlenceli olabilecek etkinlikler oluşturmaya çalışıyorum. Bunları tek bir etkinlikte toparlayamazsam farklı etkinlikler yaptırarak hepsinin eğlenceli ve öğretici zaman geçirmelerini sağlamaya çalışıyorum..."

"... Heterojen bir sınıf yapım var yani öğrencilerim farklı özelliklere sahipler. Sınıfın kalabalık olması onlarla ilgilenme süremi azaltıyor. Genelde yaptığımız çalışmalar genelinin durumuna göre. Çalışmalar süresince bende diğerlerine göre biraz geride kalanlarla ilgileniyorum ama maalesef tam istediğim gibi süreç ilerlemiyor..."

Okulöncesi öğretmenlerinin eğitimde temel yedi ilkenin uygulanması ile ilgili görüşlerinde görev yaptıkları bölgeye göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını araştırmak için ANOVA testi yapılarak cevap aranmıştır.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Okulöncesi Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Bölgeye Göre ANOVA Sonuçları

İlkeler	Gruplar	Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	P
Öğrenci-okul etkileşimi	Gruplararası	17,07	3	5,69	0,351	0,789
	Grup İçi	2127,29	83	25,63		
	Toplam	2144,36	86			
Öğrenciler arası işbirliği	Gruplararası	207,9	3	69,30	2,156	0,241
	Grup İçi	2184,56	83	26,32		
	Toplam	2392,46	86			
Aktif öğrenme yöntemlerinin kullanılması	Gruplararası	192,6	3	64,20	1,835	0,167
	Grup İçi	3005,43	83	36,21		
	Toplam	3198,03	86			
Zamanında geribildirim sağlanması	Gruplararası	189,75	3	63,25	1,223	0,362
	Grup İçi	3249,45	83	39,15		
	Toplam	3439,2	86			
Görevleri zamanında yapmanın vurgulanması	Gruplararası	148,92	3	49,64	1,896	0,153
	Grup İçi	1948,84	83	23,48		
	Toplam	2097,76	86			
Üst Düzey Beklentilerin İfade Edilmesi	Gruplararası	204,12	3	68,04	2,432	0,128
	Grup İçi	2503,28	83	30,16		
	Toplam	2707,4	86			
Değişik Yetenek Ve Öğrenme Stillere Saygı Duyulması	Gruplararası	144,87	3	48,29	1,540	0,202
	Grup İçi	3009,58	83	36,26		
	Toplam	3154,45	86			

Tablo 2 incelendiği zaman okul öncesi öğretmenlerin iyi eğitim için temel yedi ilkenin uygulanması hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir farklılık oluşmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

4. Sonuç

Okulöncesi öğretmenlerinin iyi bir eğitim için yedi ilkeyi uygulama düzeyleri hakkındaki düşüncelerinin araştırılması için yapılan bu çalışmada; öğrenci-okul etkileşimi ($\bar{x} = 3,87$), öğrenciler arası işbirliği ($\bar{x} = 3,98$), anlık geribildirim ($\bar{x} = 3,87$), görevleri zamanında yapma ($\bar{x} = 3,78$) ve farklı yetenek ve öğrenme stillerine karşı toleranslı olma ($\bar{x} = 3,67$) isimli ilkelere vermiş oldukları cevaplara göre olumlu görüş belirtmişlerdir. Aktif öğrenme ($\bar{x} = 4,23$) isimli ilkeye karşı çok olumlu bir görüş belirtilmiş olup üst düzey ulaşılabilir beklentilere cevap verme ($\bar{x} = 1,89$) ilkesine ise olumsuz görüş belirtmişlerdir.

Okul öncesi öğretmenlerin iyi eğitim için temel yedi ilkenin uygulanması hakkında ki görüşlerinde görev yaptıkları bölgeye göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$)

Kaynaklar

1. Chickering A.W., Gamson Z.F. 1987. Seven principles for good practice in undergraduate education. AAHE Bulletin, 39 (7): 3-7.
2. Gamson Z.F. 1991. A brief history of the Seven Principles for Good Practice in Undergraduate Education. In A.W. Chickering & Z.F. Gamson (Eds.), Applying the Seven Principles for Good Practice in Undergraduate Education, 5-12.
3. Ryan K. 1993. Mining the values in the curriculum. Educational Leadership, 51: 16-18.
4. Johnson D.W. Johnson R.T., Holubec E.J. 1993. Cooperation In The Classroom, Interaction Book Company, Edina, Minnesota.
5. Davidson N., Kroll D.L. 1991. An overview of research on cooperative learning related to mathematics, Journal for Research in Mathematics Education, 22: 362-365.
6. Johnson D.W., Johnson R.T., Smith K.A. 1998. Cooperative Learning Returns To College What Evidence Is There That It Works? Change: The Magazine of Higher Learning, 30 (4): 26-35.
7. Vygotsky L. 1978. Interaction between learning and development. From: Mind and Society (pp. 79-91). Cambridge, MA: Harvard University Press.
8. Fer S., İlker C. 2007. Yapılandırmacı Öğrenme Kuramdan Uygulamaya, Morpa Yayınları, İstanbul.
9. Silberman M. 1996. Active learning: 100 strategies to teach any subject. Massachusetts: Allyn & Bacon.
10. Ramaprasad A. 1983. On the Definition of Feedback. Behavioural Science, 28: 4-13.
11. Bangert-Drowns R.L., Kulik C.C., Kulik J.A., Morgan M. 1991. The Instructional Effect of Feedback In Test-Like Events. Review of Instructional Research, 61 (2): 213-238.
12. Chickering A.W., Ehrmann S.C. 1996. Implementing the seven principles, Technology As Lever. American Association For Higher Education Bulletin, 49 (2): 3-6. Retrieved online 1 July 2009 from.
13. Demirel T. 2010. Blogların öğretim amaçlı kullanımını üzerine öğretmen adaylarının görüşleri, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum. ss:124
14. Bishoff J.P. 2010. Utilization of the seven principles for good practice in undergraduate education in general chemistry by community college instructors, Unpublished Doctoral Dissertation, University of West Virginia, Morgantown West Virginia. ss: 121
15. Sabuncuoğlu Z., Tüz M. 1999. Örgütsel Psikoloji, 362s. Bursa.
16. Lepper M.R. 1988. Motivational considerations in the study of instruction. Cognition and Instruction, 5: 289-309.
17. Andersen S. 2000. Fundamental human needs: Making social cognition relevant, Psychological Inquiry, 11: 269-276

18. Braxton J., Olsen. D., Simmons A. 1998. Affinity disciplines and the use principles of good practice for undergraduate education. *Research in High Education*, 39 (3): 299-318.
19. Cihangir Z. 2005. Öz-belirleme modeli: Özerklik desteği, ihtiyaç doyumu, iyi olma. *Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara*. ss:171
20. Mukawa T.E. 2006. Meta-analysis of the effectiveness of online instruction in higher education using Chickering and Gamson's seven principles for good practice, *Unpublished Doctoral Dissertation, The University of San Francisco, San Francisco*. ss: 162
21. Philip M. 2011. A Comparison of Centralized and Decentralized Developmental Education Courses in Four Public Appalachian Community Colleges and Students' Perceptions Regarding the Seven Principles for Good Practice. *Doctor of Education, College of Human Resources and Education at West Virginia University*.
22. Creswell J.W. 2003. *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
23. Greene J.C., Caracelli V.J., Graham W.D. 2001. Toward a conceptual framework for mixed-method evaluation designs. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 11 (3): 255-274.
24. Marks G.N. 1998. Attitudes to school life: Their influences and their effects on achievement and leaving school. *Australian Council For Educational Research, LSAY Research Report, No: 5*.
25. Page D., Mukherjee A. 2000. Improving undergraduate student involvement in Management Science and Business Writing courses using the Seven Principles in action. *Education*, 120 (3): 547-559.
26. Uğraş, M., 2014. Chickering ve Gamson' un yedi ilkesinin ortaokul Fen ve Teknoloji Derslerinde uygulanması üzerine öğretmen ve öğrencilerin algılarının incelenmesi, *Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ*. ss: 186.

Geliş Tarihi: 13.12.2014
Kabul Tarihi: 28.12.2014